

Відділ освіти Кобеляцької райдержадміністрації
Опорний заклад «Бутенківська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів
імені Ю. П. Дольд-Михайлика»

М.В.Дрига

Військово-патріотичне виховання учнів як
форма підготовки до служби в лавах Збройних
Сил України

Бутенки 2020

Дрига Микола Вікторович,

учитель предмету «Захист Вітчизни», учитель вищої кваліфікаційної категорії, старший учитель, відмінник освіти України;
опорний заклад «Бутенківська ЗОШ I-III ступенів імені Ю. П. Дольд-Михайлика»;
стаж за фахом – 19 років.

У навчальному посібнику розкриваються організаційні форми і методи патріотичного виховання підлітків у процесі вивчення предмету «Захист Вітчизни»; розглянуто певні форми проведення занять та організації навчального процесу; представлено результати досягнень молоді під час та після проходження навчання.

Для вчителів загальноосвітніх закладів середньої освіти, які викладають предмет «Захист Вітчизни».

Рецензенти:

Жорняк І. О. – методист Кобеляцького рай методкабінету.

Андрейко М. М. - заступник директора з навчально-виховної роботи опорного закладу «Бутенківська загальноосвітня школа I-III ступенів імені Ю. П. Дольд-Михайлика».

Тягло Т. М. - методист навчально-методичного відділу Полтавського обласного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій.

Схвалено науково-методичною радою Кобеляцького районного методичного кабінету (протокол №4 від 28.01.2020 року)

Зміст

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ I. Форми і методи військово-патріотичного виховання на уроках «Захист Вітчизни».....	6
РОЗДІЛ II. Навчально-методичний комплекс «Захист Вітчизни» як освітньо-виховне середовище формування особистості старшокласників.....	10
2.1. Навчально-методичний комплекс «Захист Вітчизни» – гортаючи сторінки історії років Другої світової війни.....	10
2.2. Активізація розумової діяльності учнів – дієвий спосіб цілеспрямованої реалізації процесу навчання.....	12
2.3.Кабінет з предмету «Захист Вітчизни» - запорука успішного вирішення навчально-виховних завдань.....	14
РОЗДІЛ III. Результати застосування отриманих знань, умінь та навичок на практиці.....	15
ВИСНОВКИ.....	19
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	20
ДОДАТКИ.....	21

ВСТУП

Всі ми мріємо вирости здоровими, сильними, розумними, освіченими. Багато у чому від нас самих залежить, як вдало буде проходити формування інтелектуальних та фізичних здібностей.

Щоб вирости гармонійно розвинутою людиною, необхідно постійно розширювати і поглиблювати свої знання, вдосконалювати вміння і навички виконання життєво необхідних рухових дій та фізичних вправ, формувати фізичну культуру особистості. Адже тільки систематичні заняття фізичними вправами при обов'язковому дотриманні режиму дня гарантують успіх у цій справі.

Я працюю в опорному закладі «Бутенківська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів імені Ю.П.Дольд-Михайлика» вже дев'ятнадцять років, викладаю предмети «Фізична культура» та «Захист Вітчизни» в старших класах і вважаю, що ці предмети тісно пов'язані між собою, адже фізично розвинені юнаки та дівчата – це майбутні захисники нашої Вітчизни.

Патріотичне виховання підростаючого покоління – це основа стабільного розвитку країни в майбутньому. Цей процес тривалий за часом, складний за змістом і достатньо розбалансований з погляду методичного здійснення.

На жаль, педагоги і батьки в умовах сучасного соціально-економічного, політичного та духовного життя суспільства не приділяють достатньо уваги для формування у дитини патріотичних цінностей.

Уроки військово-патріотичного виховання завжди були і є важливими у цілісному педагогічному процесі. Вони – це складова системи національного виховання й передбачають вироблення високого ідеалу служіння народові, готовності до трудового та героїчного подвигу в ім'я процвітання Української держави. Воно покликане формувати громадянина-патріота, виробляти у нього глибоке розуміння громадянського обов'язку, готовність у будь-який час стати на захист Батьківщини, оволодівати військовими і військово-технічними знаннями, спонукати до фізичного самовдосконалення, а також вивчати бойові традиції та героїчні сторінки історії українського народу, його Збройних Сил.

Військово-патріотичне виховання молоді діалектичне, воно поєднує в собі низку окремих напрямків виховання: військового, морального,

правового та ін. Проте головним результатом виховних зусиль має стати готовність молодшої людини до військово-патріотичної діяльності як внутрішнього системного утворення, що передбачає п'ять компонентів – освітній, фізичний, психологічний, соціальний і духовний.

Отже, можна зробити висновок, що військово-патріотичне виховання – це цілеспрямований, організований процес формування готовності юнаків старшого шкільного віку до строкової військової служби у Збройних Силах України. Його зміст визначається Конституцією України, законами України, військовою Присягою та військовими Статутами.

Розвиток Збройних Сил держави, бойова готовність армії та флоту значною мірою обумовлюється рівнем підготовленості юнаків до військової служби. Саме цю підготовку вони отримують на заняттях з предмету «Захист Вітчизни».

На уроках здобувачі освіти ознайомлюються з нормативно-правовою базою цивільного захисту та основами медико-санітарної підготовки; набувають відповідних знань про функції Збройних Сил України, їхні характерні особливості. Тут вони здобувають знання, уміння та навички, які знадобляться їм у майбутньому житті; привчаються до дисципліни, організованості, відповідальності; удосконалюють фізичні, вольові, інтелектуальні, професійні, моральні якості особистості.

Предмет «Захист Вітчизни» включає в себе навчання та військово-патріотичне виховання молоді, має на меті підготовку юнаків до проходження військової служби в Збройних Силах України. Виховуючи молодь в дусі патріотизму та любові до Батьківщини та Збройних Сил України, готовності до виконання військового

обов'язку та фізичної загартованості, наш заклад втілює цей процес систематично і цілеспрямовано.

РОЗДІЛ І. Форми і методи військово-патріотичного виховання на уроках «Захист Вітчизни»

Парадигма соціального, політичного й суспільного життя в Україні зумовила й актуалізацію проблеми різнобічного виховання дітей та молоді. Одним із важливих його аспектів є патріотичне виховання, зокрема учнівської молоді. Дане питання можна успішно вирішувати тільки спільними зусиллями школи, сім'ї та громадськості.

Педагогічною основою патріотичного виховання має бути програма, побудована на методологічних принципах, що відображають суть змін та ідей, на яких здійснюються державотворчі процеси.

На сучасному етапі становлення й розвитку Української держави проблема патріотичного виховання учнів набуває дедалі більшої актуальності. Необхідність її всебічного дослідження пояснюється насамперед поступовим зниженням у школярів інтересу до національних та історичних цінностей нашого народу, що не сприяє їх повноцінному формуванню й розвитку як особистостей, патріотів своєї країни. Тому вимоги до патріотичного виховання знайшли відображення в Законах України "Про освіту", "Про загальну середню освіту", Національній доктрині розвитку фізичної культури і спорту, Концепції національно-патріотичного виховання молоді, Концепції фізичного виховання в системі освіти України, Концепції патріотичного виховання учнівської молоді, Концепції громадського виховання особистості в умовах розвитку української державності, Програмі патріотичного виховання дітей та учнівської молоді та інших нормативних документах.

Під час занять «Захист Вітчизни» учні знайомляться зі специфікою військової праці, готуються до виконання обов'язків солдата, дізнаються про особливості служби в Збройних Силах України, виховують в собі якості, необхідні майбутньому воїнові. Програма предмету «Захист Вітчизни» дозволяє під час вивчення кожної теми використовувати матеріали із життя воїнів у мирний час і пропагувати на уроках приклади героїчних епізодів життя українського народу, його Збройних Сил. На заняттях з вогневої підготовки надається можливість показати переваги нашої стрілецької зброї. Вивчення військової присяги дозволяє розкрити важливі вимоги до морально-бойових якостей воїнів, формує почуття національної гордості за Збройні Сили України, за Батьківщину.

Однією з важливих форм військово-патріотичного виховання нашої школи є військово-шефська робота, яка полягає у встановленні та підтриманні зв'язків з працівниками військових частин та навчальних закладів, з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, трудовими колективами, цивільними навчальними закладами, громадськими організаціями з метою проведення спільних заходів з

військово-патріотичного виховання молоді, виховання у неї громадянських почуттів та якостей.

Формами військово-шефської роботи в ОЗ «Бутенківська ЗОШ І-ІІІ ступенів імені Ю.П.Дольд-Михайлика» є:

- організація тематичних вечорів, зустрічей з учасниками ООС, воїнами-афганцями, сім'ями військовослужбовців;
- залучення молоді до участі в упорядкуванні меморіальних комплексів, пам'ятників, братських могил, інших поховань захисників Вітчизни;
- надання допомоги місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування у проведенні урочистостей, присвячених пам'ятним датам;
- організація змагань з військово-прикладних видів спорту, проведення змагань з кульової стрільби тощо.

Завдання військово-патріотичної виховання молоді:

- формування почуття патріотизму, любові до свого народу, його історії, культурних та історичних цінностей;
- виховання громадянських почуттів і свідомості, поваги до Конституції та інших законів України, соціальної активності і відповідальності за доручені державні та громадські справи;
- формування здібностей до аналізу зовнішнього та внутріполітичного становища, вміння на цій основі самостійно адекватно оцінювати події, що відбуваються у державі і світі, свою роль та місце в цих подіях;
- створення нормативно-правової бази та комплексу заходів щодо виховання патріотичних почуттів і свідомості громадян України;
- формування прагнення до оволодіння військовими знаннями, відповідного рівня фізичної підготовки та витривалості;
- підвищення престижу військової служби, військова професійна орієнтація молоді, формування і розвиток мотивації, спрямованої на підготовку до захисту Української держави і служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, здійснення конкурсного відбору кандидатів для вступу у вищі військові навчальні заклади і проходження військової служби за контрактом;
- створення системи військово-патріотичного виховання.

Напрями військово-патріотичного виховання молоді:

- державний - базується на забезпеченні державою системи військово-патріотичного виховання;
- соціальний - ґрунтується на вивченні норм моралі, їх дотриманні, орієнтований на усвідомлення пріоритету загальнолюдських цінностей та інтересів, виховання шанобливого ставлення до культури, історії, мови, звичаїв і традицій українського народу;
- військовий - передбачає вивчення військової історії України, переможних битв українського війська, основних зразків техніки й

озброєння Збройних Сил України, набуття початкових навичок користування ними, підвищення фізичної загартованості в інтересах підготовки до захисту Вітчизни;

- психолого-педагогічний - ґрунтується на вивченні психологічних особливостей молоді, їх урахуванні у процесі підготовки юнаків до військової служби, проведенні методичної роботи з узагальнення та поширення передового досвіду військово-патріотичного виховання, вдосконаленні форм і напрямів цієї діяльності;
- правовий - передбачає формування глибоких правових знань, прищеплення високої правової культури.

Методи військово-патріотичного виховання молоді:

- переконання - формування впевненості в суспільній корисності діяльності з підготовки до захисту Вітчизни;
- стимулювання - реалізується в різноманітних формах заохочення та змагання;
- особистий приклад - діяльність вихователя, який має бути взірцем для молоді, має забезпечувати педагогічні вимоги, вміє давати доручення і перевіряти його виконання;
- самопідготовка - процес активного формування і самовдосконалення молодшої людини, виховання почуття патріотизму, яке реалізується шляхом самозобов'язання, самостійного навчання та самоконтролю.

Напрямки роботи з батьківським активом:

- роз'яснення батькам завдань військово-патріотичного виховання учнів;
- ознайомлення батьків з основними методами військово-патріотичного виховання дітей;
- залучення батьків до участі в позакласній та позашкільній роботі (допомога в проведенні походів, екскурсій, військових ігор, керівництво гуртками, бесіди з учнями) на патріотичні теми, різноманітні форми спільної пошукової і творчої діяльності.
- різноманітні професійні знання та вміння батьків, їх захоплення при вмілому педагогічному керівництві з боку вчителів допоможуть збагатити позакласну військово-патріотичну роботу з учнями.

Рекомендації батькам щодо форм та методів військово-патріотичного виховання учнів у сім'ї:

- ознайомлення дітей із сімейними бойовими та трудовими традиціями;
- бесіди про героїчні подвиги українського народу;
- читання та обговорення з дітьми книг на військово-патріотичну тематику;
- спільний перегляд героїко-патріотичних фільмів, телевізійних передач;
- заохочення дітей до участі в догляді за могилами воїнів;

- розвиток інтересу до військової професії і служби в Збройних Силах України;
- фізична підготовка та загартування дітей.

Таким чином, можна зробити висновок, що ефективність патріотичного виховання в рамках викладання предмету «Захист Вітчизни» значною мірою залежить від спрямованості виховного процесу, форм та методів його організації. Серед методів і форм патріотичного виховання пріоритетна роль належить активним методам, що формують фізично розвинуту особистість, ґрунтуються на демократичному стилі взаємодії і сприяють формуванню критичного мислення, ініціативи й творчості.

РОЗДІЛ II. Навчально-методичний комплекс «Захист Вітчизни» як освітньо-виховне середовище формування особистості старшокласників

Специфіка військово-патріотичної діяльності визначається її предметним змістом. Ця діяльність не належить до розряду матеріально-виробничих, але й не може розглядатися як чисто духовна. Вона багатоаспектна:

матеріальний аспект – різні форми початкової військової підготовки, шефської роботи, військово-професійні операції, засвоєння суспільно вироблених способів дій з об'єктами матеріальної культури (створення куточків і музеїв бойової, трудової слави, оформлення військово-спортивних клубів, шефство над пам'ятниками, обелісками, меморіальними комплексами і т.д.);

духовний аспект – освоєння й творення духовних цінностей – любові до Батьківщини, життя, гуманістичних загальнолюдських і соціальних принципів, вироблення норм цивільної і військової поведінки, ставлення до військової історії, до сучасних подій і т.п.

Виходячи з цих даних, можна зробити висновок, що військово-патріотична діяльність містить у собі певний інваріант особливих проявів особистості, які в різних видах діяльності виглядають по-різному.

Саме цими принципами керуюся, викладаючи предмет «Захист Вітчизни» в опорному закладі «Бутенківська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів» протягом уже 19 років. На сьогодні я є керівником районного методичного об'єднання учителів предмету «Захист Вітчизни». Увесь цей час працюю над проблемою «Навчально-методичний комплекс «Захист Вітчизни» як освітньо-виховне середовище формування особистості старшокласників». Комплекс включає до свого складу кімнату Бойової слави, кабінет предмету «Захист Вітчизни», навчально-методичне забезпечення для проведення ефективних уроків з даного предмету.

2.1. Навчально-методичний комплекс «Захист Вітчизни» – гортаючи сторінки історії років Другої світової війни

Виховуючи молодь у дусі патріотизму, любові до Батьківщини і Збройних Сил України, готовності до виконання військового обов'язку та фізичної загартованості, наша школа втілює цей процес систематично і цілеспрямовано. Неабияку роль у цьому відіграє навчально-методичний комплекс «Захист Вітчизни». Вона є важливим елементом, що допомагає вирішити низку педагогічних і навчально-виховних завдань. Це своєрідний центр військово-патріотичного виховання учні, де юнаки та дівчата дізнаються про героїв-односельців Другої світової війни, льотчиків 81-го авіаполку, який базувався у селі Котовське (Касьяни).

загинули у роки
Спільна
діяльність
адміністрації
закладу та
вчителя предмету

«Захист Вітчизни» Дриги М. В., починаючи з 2000 року, привела до створення з Кімнати бойової слави найкращого в Полтавській області навчально-методичного комплексу «Захист Вітчизни». До поповнення матеріальної бази комплексу залучалися сільський голова с. Бутенки Скрильник М.В., місцеві депутати, спілка воїнів-афганців с. Бутенки, випускники школи різних років, місцеві директори фермерських господарств Стрюк І.Я., Байбара І.А., Сердюк А.П.

Так, у 2007 році завдяки зусиллям сільського голови Скрильника М.В. був придбаний ММГ – макет масогабаритний АКМ-74, у 2012 році - 2 пневматичних гвинтівки МР-512. У 2015 році на благодійний внесок Байбари І.А. закуплено жалюзі на вікна та 3 радіостанції. У 2016 році за кошти Бутенківської сільської ради придбано 2 штуки ММГ АКМС. У 2018 році заклад брав участь в обласному конкурсі на кращу матеріально-технічну базу кабінету «Захист Вітчизни» й посів II місце та отримав винагороду в сумі 30 тис. грн., на які було придбано 2 палатки на 10 осіб,

Протягом цього часу він поповнився стендами «Воїни-інтернаціоналісти», «Ліквідатори аварії на ЧАЕС», «Служба за контрактом», «Армійська азбука», панорамою сучасного бою та військовою символікою.

У 2010 році був виготовлений барельєф воїнам-односельцям, які Другої світової війни.

12 спальних мішків, 12 кариматів та 2 пневматичні гвинтівки. У 2019 році завдяки спонсорській допомозі місцевих фермерів Стрюка І.Я., Байбари І.А., Сердюка А.П. було придбано 5 бронежилетів, 8 експедиційних рюкзаків, 10 тактичних поясів та 30 шевронів.

Окрасою навчально-методичного комплексу є фрагмент партизанської землянки. Тут є все необхідне для того, щоб громити ворога: це стрілецька та автоматична зброя тих часів, рація для передачі цінної інформації, оперативна карта, буржуйка для обігріву в зимовий час, військовий одяг та речі

особистого вжитку.

Навчально-методичний комплекс відіграє важливу роль у вирішенні педагогічних й освітніх завдань.

2.2. Активізація розумової діяльності учнів – дієвий спосіб цілеспрямованої реалізації процесу навчання

Одним із важливих завдань учителя з предмету «Захист Вітчизни» на уроці є активізація розумової діяльності учнів, уміння допомогти кожному засвоїти матеріал на такому рівні, який дасть можливість вільно орієнтуватися у житті та застосовувати його на практиці.

Активізацію розумової діяльності учнів покладено в основу застосування нових методик та методів навчання. Оволодіння новими знаннями відбувається на основі збільшення щільності цих знань завдяки використанню інтерактивних методик, активної психологічної та фізичної діяльності самих учнів, озброєнні їх засобами сприйняття навчальної інформації та широкого застосування технічних засобів навчання (ТЗЗ) та навчальних дидактичних матеріалів. Вчені довели, що більше 80% знань про навколишнє середовище людина одержує завдяки зорові. Саме тому у своїй роботі широко використовую ТЗЗ.

Під час навчання застосовую різні засоби види наочності:

- натуральна або природна наочність – це навчальна зброя, навчальні поля, стрільбища, різні види спорядження;
- засоби імітації (мішені, імітатори);

- б'ємні наочні посібники (макети, моделі, стенди);
- графічні (плакати, малюнки, схеми, таблиці);
- екранні засоби наочності (телевізор, DVD-програвач для навчальних фільмів).

Розповідаючи про активізацію пізнавальної діяльності не можна не згадати про такий елемент системи військово-патріотичного виховання як військово-спортивна гра. Вона широко застосовується у багатьох навчальних ланках освітнього процесу.

На уроках предмету «Захист Вітчизни» застосування військово-спортивних ігор сприяє підвищенню активності хлопців, кращому засвоєнню деяких розділів програми, виховують у школярів такі риси як дисциплінованість, рішучість, сміливість, наполегливість, витривалість і т.п.

В умовах військово-спортивної гри в

учасників поступово формується тактичне мислення (адже гра потребує таких якостей, як швидкість, цілеспрямованість, ініціативність). Ось чому методично правильно проведені ігри – один з перших практичних етапів формування тактичного мислення (мислення воїна), важлива ланка психологічної підготовки учнів до успішного оволодіння програмою тактичної підготовки, засвоєнню таких тем, як «Дії солдата в бою», «Наступ», «Оборона» та ін.

Слід також підкреслити, що військово-спортивні ігри позитивно впливають і на засвоєння юнаками та дівчатами програм загальноосвітніх предметів. У процесі ігор удосконалюються знання з географії та геометрії, бесіди на військово-патріотичні теми і сама гра допомагають хлопцям більш глибоко осмислювати героїчні сторінки історії нашої Батьківщини.

Саме тому вчитель з предмету «Захист Вітчизни», розвиваючи та активізуючи на своїх уроках розумову діяльність учні, виховує інтелектуально розвинену особистість.

2.3. Кабінет предмету «Захист Вітчизни» - запорука успішного вирішення навчально-виховних завдань

Для успішного вирішення навчально-виховних завдань необхідно мати кабінет предмету «Захист Вітчизни». В опорному закладі «Бутенківська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів імені Ю.П.Дольд-Михайлика» функціонує кабінет, який обладнано сучасними інформаційними стендами з кожної теми, підкріплений художньо оформленими малюнками та фото, стіл для неповного розбирання та складання АКМ та спорядження магазину.

На сьогодні маємо 36 одиниць (макетів) стрілецької зброї часів Першої та Другої світових воєн, які виготовлені власноруч з допомогою юнаків старших класів, макет АКМ для виконання нормативу №1 та №2.

Макети стрілецької та автоматичної зброї використовуємо при вивченні теми «Розвиток Збройних Сил України» та на травневі свята при несенні Почесної варти біля пам'ятників загиблим воїнам. Цього дня юнаки та дівчата несуть почесну варту під час проведення пам'ятних заходів у п'яти селах Бутенківської сільської ради.

юнаків, вони є зразком для однокласників.

Завдяки допомозі адміністрації закладу, сільського голови, меценатів – кабінет з предмету «Захист Вітчизни» є одним з кращих в області.

Протягом десяти років командирам взводів наказом директора школи та військового керівника присвоюються військові звання: старший солдат – 10 клас; молодший сержант – 11 клас; а учні, які брали участь в обласних змаганнях допризовної молоді – сержант. Військові звання, які діють у закладі, дисциплінують

РОЗДІЛ III. Результати застосування отриманих знань, умінь та навичок на практиці

*«...Яка користь з того,
що ти багато знав,
якщо не зумів прикласти
своїх знань до своїх потреб?»
Франческо Петрарка*

Наслідком продуктивного засвоєння учнями навчального матеріалу є те, що 19 років поспіль ми є призерами районних змагань з допризовної підготовки, військово-патріотичної гри Українського козацтва «Сокіл» (Джура), учасниками обласних змагань з військово-патріотичного виховання.

Кожен рік команда ОЗ «Бутенківська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів імені Ю.П.Дольд-Михайлика» бере участь в обласних змаганнях з допризовної підготовки, де виборює 2, 3 загальнокомандні місця серед 20 команд:

- 2005 рік – учень Швець Микола – дворазовий чемпіон з кульової стрільби, член збірної області, учасник Всеукраїнських змагань (м.Одеса), ІІ місце з силових видів – підтягування на

перекладині;

- 2007 рік – ІІ загальнокомандне місце з кросу на 3000 м., ІІ загальнокомандне місце з підтягування на перекладині.
- 2010 рік – І загальнокомандне місце з підтягування на перекладині;

- 2012

рік – учні Ткаченко Максим, Чумак Владислав – члени збірної області, учасники Всеукраїнських змагань у м. Севастополі;

- 2013 рік – учні старших класів стали призерами військово-патріотичної гри українського козацтва «Сокіл» (Джура), за що були нагороджені 10 комплектами камуфляжної форми та безкоштовною поїздкою на екскурсію в авіа містечко м. Полтава;

- 2015 рік – III місце в обласній Спартакіаді допризовної молоді;
- 2016 рік – II місце в обласній Спартакіаді допризовної молоді;
- 2019 рік – II місце серед 11 команд у загальнокомандному заліку у Всеукраїнських військово-патріотичних змаганнях на кубок ВПК «Боривітер» (м. Бориспіль);
- 2019 рік – увійшли в трійку лідерів серед тридцяти команд, беручи участь у Всеукраїнському вишколі «Джура-десантник» у м. Житомир на території базування 95 окремої десантно-штурмової бригади, отримали ряд відзнак з тактичної, вогневої підготовки та подолання смуги перешкод.

3 учні школи стали учасниками збірної області з допризовної підготовки на Всеукраїнській Спартакіаді допризовної молоді.

У школі функціонує військово-патріотичний гурток «Побратими», який відвідують майже 40 юнаків та дівчат 8-11 класів. На базі нашого закладу проводяться районні змагання з військово-спортивної гри Українського козацтва «Сокіл» (Джура), де я є головним суддею.

Протягом двох років юнаки та дівчата вивчають предмет «Захист Вітчизни», і як підсумок цієї роботи у травні місяці кожного року вони закріплюють матеріал практичними діями на свіжому повітрі за різних погодних умов в урочищі «Драбинівка». Там майбутні захисники Вітчизни відпрацьовують практично теми зі стройової, тактичної, вогневої підготовки, цивільного захисту та орієнтування на місцевості, несуть цілодобово караульну службу, готуються стати майбутніми захисниками Вітчизни.

Також уже кілька років поспіль учні мають змогу під час літніх канікул відпочити та закріпити набуті знання у військово-патріотичному таборі «Юний десантник» (сmt. Головач), де я є інструктором з кульової стрільби.

Зміна триває 16 днів, протягом яких юнаки та дівчата займаються:

- стройовою підготовкою;
- кульовою стрільбою;
- саперною справою;
- освоюють тактику та стратегію проведення військових операцій;
- закріплюють тонкощі надання медичної допомоги і т. п.

У 2019 році спільно з полтавськими колегами організували новий проєкт для майбутніх захисників Вітчизни – стрибки з парашутом. Усі бажаючі протягом трьох днів мали змогу стрибнути по кілька разів. Деякі учні встигли здійснити за цей час до десяти стрибків. Окрім цього, діти мали змогу покататися в морі та позасмагати, бо все це відбувалося у м.Скадовськ на спільних тренуваннях команд з Херсону, Скадовська, Полтави та Бутенок.

За час моєї роботи в опорному закладі до вищих навчальних закладів Міністерства внутрішніх справ України та Державної служби України з надзвичайних ситуацій вступили 17 юнаків та 1 дівчина, до вищих військових навчальних закладів – 5 юнаків.

2005, 2013, 2018 р.р. в ОЗ «Бутенківська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів імені Ю.П. Дольд-Михайлика» проводилися обласні семінари-практикуми з предмету «Захист Вітчизни», під час яких методисти Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти Кирієнко М.І., а згодом – Сич О.В дали високу оцінку підготовки юнаків старших

класів нашої школи.

У вересні 2013 року був переможцем у зональній школі учителів-новаторів, а у жовтні цього ж року брав участь у регіональній школі педагогів-новаторів, де ділився досвідом роботи з теми «Навчально-методичний комплекс «Захист Вітчизни» як освітньо-виховне середовище формування особистості старшокласників».

У 2016 р. за вагомий внесок у розвиток системи військово-патріотичного виховання молоді був нагороджений іменним годинником голови Полтавської обласної ради та Почесною грамотою з нагрудним знаком (Додаток 1).

У 2017 р. став лауреатом обласної премії ім. С.А.Ковпака.

Також у цьому році опорний заклад «Бутенківська ЗОШ І-ІІІ ступенів» на районній Спартакіаді допризовної молоді було нагороджено Бойовою грамотою командира частини за волонтерську діяльність (Додаток 2).

А у 2019 році отримав почесне звання – «Відмінник освіти України».

Уже протягом дев'ятнадцяти років результати моєї роботи та досягнення учнів з предмету «Захист Вітчизни» періодично висвітлюються у пресі (Додаток 3).

Отже, протягом тривалого часу я переконуюся, що тільки систематичні заняття з використанням різних методів навчання гарантують успіх у цій справі, адже фізично і розумово розвинений учень – це майбутній надійний захисник кордонів нашої держави, патріот Батьківщини.

ВИСНОВКИ

На сучасному етапі українського державотворення надзвичайно актуальною є проблема виховання у молодого покоління патріотичних почуттів, активної громадянської позиції, сприяння усвідомленню учнями свого громадянського обов'язку на основі національних і загальнолюдських духовних цінностей. Патріотизм є нагальною потребою держави, якій необхідні національно свідомі громадяни, здатні забезпечити країні гідне місце в цивілізованому світі, особистості, які своєю діяльністю, любов'ю до Батьківщини прагнуть створити суспільство, зацікавлене в тому, щоб саморозвиток особистості, становлення її патріотичної самосвідомості здійснювалися на моральній основі та визнанні пріоритету прав людини.

Патріотизм – це любов до Батьківщини, свого народу, турбота про його благо, сприяння становленню й утвердженню України як суверенної, правової, демократичної, соціальної держави, готовність відстояти її незалежність, служити й захищати її, розділити свою долю з її долею. Метою патріотичного виховання є становлення громадянина-патріота України, готового самовіддано розбудовувати та забезпечувати її національну безпеку, знати свої права і обов'язки, цивілізовано відстоювати їх, сприяти єднанню українського народу, громадянському миру і злагоді в суспільстві, бути конкурентоспроможним, успішно самореалізуватися в соціумі як громадянин, сім'янин, професіонал, носій української національної культури.

Військово-патріотичне виховання в закладі загальної середньої освіти здійснюється насамперед у процесі навчання, де в учнів закладається фундамент глибоких знань, формуються світогляд, національна самосвідомість. Протягом навчання у школі здобувачі освіти усвідомлюють такі поняття, як "Батьківщина", "громадянин", "патріот", навчаються шанувати землю батьків, вивчають свій родовід. Важко переоцінити значення предметів гуманітарного циклу в морально-політичній та психологічній підготовці майбутніх захисників Батьківщини.

Під уроків «Захист Вітчизни» учні знайомляться із специфікою військової праці, готуються до виконання обов'язків солдата, дізнаються про особливості служби в Збройних Силах України, виховують в собі якості, необхідні майбутньому воїнові. Матеріально-технічне забезпечення закладу дозволяє під час вивчення кожної теми використовувати матеріали із життя воїнів і пропагувати на уроках приклади героїчного минулого і сьогодення українського народу, його Збройних Сил.

У нашій школі система патріотичного виховання здійснюється за допомогою різноманітних форм роботи, вибір яких залежить від змісту та завдань виховної роботи, вікових особливостей вихованців з урахуванням основних напрямів діяльності здобувачів освіти. Такі форми і методи патріотичного виховання покликані формувати в особистості не тільки фізичну загартованість, а й емоційні та поведінкові компоненти, що передбачають вироблення вмінь міркувати, аналізувати, ставити питання, шукати власні відповіді, критично розглядати проблему, робити власні висновки, брати участь у громадському житті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ГРАМОТУ ОБЛАСНОЇ РАДИ, ВІДЗНАКУ Й ГОДИННИК

з нагоди Дня Збройних Сил України вручив учителю Бутенківської ЗОШ І-ІІІ ступенів Миколі Дризі, депутат обласної ради Геннадій Коваленко в присутності голови райдержадміністрації Таміля Шевченко, педагогічного колективу школи та учнів. Високої відзнаки педагог удостоєний за багаторічну діяльність, успіхи в патріотичному вихованні школярів, створення прекрасного кабінету, активну життєву позицію.

(Детально — в наступних номерах «Колоса»).

Фото Ярослава
БОБРИЩЕВА.

ТВОРЧА МАЙСТЕРНЯ ВЧИТЕЛЯ

Діяльність зональної школи новаторства №8 Кобеляцького, Новосанжарського та Козельщинського районів, яка створена у 2012 році на базі нашого районного методичного кабінету, спрямована на здійснення науково-методичної та організаційної підтримки новаторства серед педагогічних працівників регіону, вивчення та популяризацію інноваційного педагогічного досвіду. У 2013 році члени зональної школи новаторства схвалили інноваційність досвіду вчителя вищої категорії, «старшого вчителя» Бутенківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів ім. Ю.П.Дольд-Михайлика Миколи Дриги на тему «Навчально-методичний комплекс «Захист Вітчизни» як освітньо-виховне середовище формування особистості старшокласника». Одержав схвалення названий досвід і на «круглому столі» всеукраїнської школи новаторства. Цим досвідом роботи зацікавилися колеги Решетилівського та Чутівського районів. На їх прохання на базі Бутенківського навчального закладу проведена творча майстерня вчителя. Учасниками її були члени делегації районів: працівники методкабінету, директор школи, вчителі предмету «Захист Вітчизни».

Начальник відділу освіти Наталія Коваль привітала учасників методичного заходу, зосередила їх увагу на вагомий внесок Миколи Вікторовича у військово-патріотичне виховання учнівської молоді, забезпечення ним системності у роботі.

Змістовною була презентація навчального закладу як Школи сприяння здоров'ю із висвітленням основних напрямків та результатів його діяльності директором школи Григорієм Журавлем.

Викликав щире захоплення у гостей створений та оформлений Миколою Дригою шкільний навчально-методичний комплекс «Захист Вітчизни», який включає кімнату Бойової слави, кабінет, обладнаний сучасними технічними засобами навчання, інформаційними стендами з кожної теми навчальної програми, унаочненням та макетами 22 одиниць стрілецької зброї часів Першої та Другої світових воєн, виготовлених власноруч.

Учасниками методичного заходу відзначено високий рівень навчальних досягнень, спеціальних умінь учнів, який вони підтвердили під час проведення вчителем фрагментів уроків на теми: «Вогнева підготовка. Історія розвитку стрілецької та автоматичної зброї. Матеріальна частина АКМ» (11-Б клас), «Строєві прийоми зі зброєю» (11-і класи). Юнаки продемонстрували відмінне виконання нормативів по повному збиранню, розбиранню та спорядженню магазину АКМ, строевих прийомів зі зброєю та без зброї, вміле перекикування та інше. Учень Олексій Шамало здивував гостей своїми досконалими знаннями історії розвитку стрілецької та автоматичної зброї, а Олексій Павлюк, командир взводу юнаків 11-х класів, викликав захоплення своєю військовою виправкою, чіткими виконавчими командами за Строєвим статутом Збройних Сил України.

Система роботи Миколи Вікторовича під формуванням психологічної та фізичної готовності юнаків до алужби в Збройних Силах України сприяє престижу військової служби, культивуванню ставлення до солдата як до захисника Вітчизни.

Визнання високого рівня професіоналізму Миколи Вікторовича колегами є заслуженою оцінкою його педагогічної майстерності, високого рівня працездатності, відданості своїй професії.

Алла МУЖАЙЛО.

Завідувач райметодкабінету, координатор зональної школи новаторства № 8.

БОЙОВА ПОДЯКА

нагороджується

Педагогічний колектив та учні

Бутенківської ЗОШ І-ІІІ ст.

ім. Дольд-Михайлика

за постійну всебічну увагу до воїнів — захисників України, за активну громадську діяльність у зміцненні територіальної незалежності нашої держави, високий патріотизм, відданість волонтерській справі та підтримання морально-психологічного стану військових підрозділів, що боронять нашу Україну. Висловлюємо впевненість, що ми і надалі будемо співпрацювати в ім'я нашої перемоги та незалежності нашої Батьківщини.

Командир військової частини
польова пошта А 4279
полковник

О. О. Щербина

СЕМІНАР УЧИТЕЛІВ ПРЕДМЕТУ «ЗАХИСТ ВІТЧИЗНИ» ПРОЙШОВ НА БАЗІ БУТЕНКІВСЬКОЇ ЗОШ І-ІІІ СТ.

Керівником методоб'єднання викладачів вищезазначеного циклу є Микола Дрига. Його досвід роботи покладено в основу семінару, що мав на меті поглибити знання учителів з питань вдосконалення форм та методів викладання тактичної і військово-прикладної фізичної підготовки юнакам під час проведення триденних навчальних польових зборів. У семінарі взяли участь представники 11 шкіл району, ветерани-інтернаціоналісти, методист райметодкабінету Петро Чернявський, адміністрація та учні Бутенківської школи.

У рамках презентації навчального закладу учасники семінару відвідали кімнату Бойової Слави, яка змакетована у вигляді землянки-бліндажа часів Великої Вітчизняної війни. Створена у 80-х роках минулого століття кімната, що радше має вигляд музею, власноруч оновлена і доповнена багатьма історичними експонатами Миколою Дригою, який викладає предмет «Захист Вітчизни» із 2000 року. Кімната є однією з кращих у області. Її інтер'єр «охиляють» костюмовані персонажі далеких воєнних подій, ролі яких виконують старшокласники. Вони інформують відвідувачів про бойові операції на місцевій території.

Учитель предмету «Захист Вітчизни», сам у минулому ліквідатор аварії на ЧАЕС, військово-патріотичне виховання молоді вибудовує планово і цілеспрямовано, готує для учнів цікаві тематичні заходи за участі воїнів-афганців та чорнобильців-ліквідаторів, ветеранів Великої Вітчизняної війни.

Керівник Бутенківської місцевої організації воїнів-інтернаціоналістів Володимир Балацький, ветеран-афганець Юрій Чумак, що були присутні на презентації кімнати Бойової Слави, засвідчили свою активну участь у військово-патріотичній підготовці молодого покоління та подякували Миколі Дризі за залучення їх до співпраці та вшанування їхнього життєвого і військового досвіду. Спілка афганців подарувала школярам для навчальної практики дві пневматичні гвинтівки. Планується також

придбання манекенів для облаштування почесної варті у кімнаті Бойової Слави.

Не менш цікавим є й навчальний кабінет, де викладається предмет «Захист Вітчизни». Тут зібрано надто великий, як для звичайної школи, арсенал зброї часів першої та другої світових воєн, сучасні зразки. Найдавнішим експонатом є гвинтівка системи «Мосіна» (1891 рік). Деякі екземпляри з колекції кабінету щороку використовуються в екіпіровці шкільної почесної варті на братських могилах під час святкування Дня Перемоги 9 Травня.

Колекція зброї та її елементів — теж справа рук Миколи Дриги.

— Де бере те все це?

— Хто шукає, той знаходить. З різних рук і місць. Щось знайшлося у людей по домівках. Наприклад, німецький карабін, «Маузер» 1935 року знайшли у стрісі. Дуло від кулемета слугувало в однім дворі за підпору в огорожі. Господар і сам не знав, що воно таке. Ми його реставрували, решту зробили відповідно до оригіналу. Зараз багато зброї знаходять так звані «чорні археологи». Хтось із них сам щось дарує, хтось продає.

Головне — бути ентузіастом. Тоді багато чого можна досягти.

Микола Дрига до учительської справи підходить творчо, неформально, виходить за рамки викладання предмета — і це високо цінують і учні, і адміністрація, і колеги. Усі характеризують його як авторитетного учителя, доброго батька, дідуся, щирого сусіда-односельця, хорошу людину, яка завжди готова прийти на допомогу. Створена ним система військово-патріотичного навчання повністю відповідає проблемі, над якою працює школа: «Мотивація учнів до навчання та саморозвитку в умовах здоров'язберігаючих технологій».

Під час обговорення організації триденних навчально-польових зборів з одинадцятикласниками шкіл району, Микола Дрига представив у вигляді відеоролика власний досвід роботи у цьому напрямку. Фільм, змонтований у відповідному музичному оформленні та гумористичному текстовому супроводі, чудово передає романтику навчальних занять, польові будні.

Про цьогорічну організацію зборів проінформував Петро Чернявський. Їх проведення, згідно з розпорядженням голови райдержадміністрації, призначено на 6, 7 і 8 травня, загальною тривалістю

18 годин (6 годин занять у день). Кошторисом передбачено використання на організацію зборів 6 тисяч 390 гривень (харчування — 15 грн. на добу з розрахунку на 1 учня). Місце проведення зборів кожен навчальний заклад визначає самостійно.

У навчаннях можуть бути задіяні юнаки з основної групи здоров'я. Підготовча група залучається згідно з медичними показниками, спеціальна — до занять не залучається. Микола Дрига тих, хто не може проходити навчально-практичний курс, залучає до робіт на польовій кухні, організаційних робіт. До речі, у кухарських роботах щороку під час зборів беруть участь і близько десятка дівчат. Хлопцям і легше, і веселіше...

Найважливішим же є питання збереження життя і здоров'я дітей та дотримання техніки безпеки. На цьому наголосив Петро Чернявський.

Закінчився семінар демонстрацією юнаками елементів тактичної та військово-прикладної фізичної підготовки. Запланований ширший програми практичних занять перешкодили погодні умови.

Надія АНДРЕЙКО.

Фото автора.

ПІД ПРАПОРОМ КОБЕЛЯЦЬКОГО РАЙОНУ

— Але це армія, до труднощів треба бути готовим і шукати шляхи до їх вирішення. Звісно, при ротації в перші дні бувають проблеми, але це тимчасове явище.

— **Технічно забезпечені?**

— Так, але це далеко не сучасна техніка — ремонтуємо, фарбуємо, отримуємо ту, яка стояла законсервована.

Велика потреба була в легковому транспорті (поїхати в штаб, відправити в лікарню та ін.). Дякуючи кобеляцьким фермерам, які допомогли коштами, та особистим внескам військових ми купили транспорт.

Коли Сергій Проценко був у відпустці, на його прохання за рахунок районного благодійного фонду «Захисти Вітчизну» було закуплено запчастини й фарбу. Також військовим було передано бензопилку (внесок колективу Бутенківської школи) та продукти харчування.

— Нас забезпечують сухпайками, є тушонка, крупи, картопля. Готуємо їжу, але її з домашніми смаколикami не порівняєш...

— **Чи не плануєте залишитись на службу за контрактом?**

— Ні, я виконав обов'язок перед Україною. Моїм дітям — доньці Каті й чотирирічному сину Міші не буде соромно за батька. Вирішив повертатись до звичних справ.

Серед тих, хто служить зі мною, є бажаючі залишитись в армії. Насамперед, ця пропозиція цікавить тих, кому до 30 років: є перспектива отримати звання, зробити кар'єрний ріст...

— **Приводом до нашої зустрічі стала інформація про те, що Ви служите з прапором Кобеляцького району.**

— Це дійсно так. Поряд з прапором України йа техніці встановили прапор Кобеляцького району, який за сприяння влади передала нам Іванівська школа.

— **А м'яч — подарунок спортсменів — став вам у нагоді?**

— Так. Облаштували примітивний волейбольний майданчик і при нагоді граємо. По-перше, спорт позитивно впливає на відносини в колективі, по-друге, дозволяє на певний час забути негаразди. По-третє, солдатам подобається те, що комбат грає разом з ними. Шкода тільки, що рідко випадає грати у волейбол. На першому місці — служба по захисту територіальної цілісності України.

— **Бажаю Вам і всім, хто служить на Сході України, щасливого повернення додому. Вас чекають родини, друзі і всі земляки.**

Наталя ПУЗИНА.

Від «ППШ» до «КАЛАША»

Учні школи у селі Бутенки Кобеляцького району вивчають предмет «Захист Вітчизни» у кабінеті, де зібрана вся наявна військова історія. Причому викладач Микола Дрига відреставрував радянські та німецькі типи зброї – від автомата «ППШ» до станкового кулемета «Максим».

стор. 7

www.weektime.info

ДО СЛУЖБИ В АРМІЇ ГОТОВІ

З 14 по 16 травня у загальноосвітніх школах району було проведено навчально-польові збори для учнів 11 класів.

Оборонно-спортивний табір Бутенківської ЗОШ розмістився в урочищі «Драбинівка».

О 9 ранку 28 юнаків та 8 дівчат на чолі з учителем, який викладає предмет «Захист Батьківщини», Миколою Дригою та іншими педагогами прибули на місце розташування. Встановили наметове містечко.

До плану трьохденного перебування молоді в таборі входили: прикладна фізична підготовка, здача нормативів (біг 100 м, підтягування на перекладині, метання гранати, подолання перешкод та ін.), тематичні і практичні заняття: дії солдата в бою, похідний і бойовий порядок, подолання ділянки з радіоактивним зараженням; ведення вогню з місця по нерухомих цілях, удосконалення знань з будови автомата тощо.

Того ж дня на зустріч до учнів з патріотично-виховною метою завітали колишні воїни-афганці Володимир Балацький та Юрій Чумак. Вони розповіли юнакам та дівчатам про службу в армії і відповіли на запитання, які цікавили молодь.

Так Володимир Балацький проходив службу в Афганістані з 1987 по 1989 роки (1 рік і 8 місяців пробув в Афгані), був водієм-механіком БМП. Бойові сутички, жорстокість з боку душманів, загибель друзів, контузія — все це було в житті воїна-інтернаціоналіста, у вояки якого загинув кожен третій солдат.

Юрій Чумак до Афганістану потрапив у 1984 році і був там 2 роки і 4 дні. Службу проходив у трубопровідній бригаді, яка охороняла та обслуговувала трубопровід. Проживав справжню школу мужності.

Те, що мають служити в Афганістані, по суті, брати участь у чужій війні, сприйняли як належне, бо йшли захищати рубежі Вітчизни.

Хлопці й дівчата із цікавістю слухали. До речі, кожен з присутніх юнаків готовий йти на службу в армію, а дехто з них хоче присвятити себе військовій справі.

— Ми допомагали демократичній республіці Афганістан, щоб там був мир і спокій, йшли туди не за нагородами. Та війна нам часто сниться до сьогодні, — говорили, даючи відповіді на запитання ветерани Афганістану.

Наступними, хто відвідав оборонно-спортивний табір в урочищі «Драбинівка», були Наталя Коваль, начальник відділу освіти, Петро Чернявський, методист, та Микола Кириєнко, методист Полтавського інституту післядипломної освіти ім. М. Остроградського.

Юнаки продемонстрували практичне заняття «Дії солдата в бою». Майбутнім воїнам довелося короткими перебіжками та попластунськи долати ділянку місцевості під час газової атаки, виконувати наступальні дії. З криками «Ура!» «ворога» перемогли. Побачене члени комісії оцінили на 12 балів, відзначивши значну педагогічно-виховну роботу учителя Миколи Дриги, який насправді є фанатом своєї справи, прищеплюючи учням свідоме почуття патріотизму, виховуючи їх справжніми захисниками Батьківщини.

...Після активних занять, учасники оборонно-спортивного табору мали смачну вечерю, приготовану дівчатами, без яких в армії ні в які часи не обходилися.

Юлія ГАМАЛЬ.
Фото автора.

Від «ППШ» до «Калаша»

Учні школи у селі Бутенки Кобеляцького району вивчають предмет «Захист Вітчизни» у кабінеті, де зібрана вся наявна військова історія. Причому викладач Микола Дрига відреставрував радянські та німецькі типи зброї – від автомата «ППШ» до станкового кулемета «Максим».

Маючи 24 роки педагогічного стажу та 10 років роботи художником-оформлювачем, Микола Вікторович створив справжній пантеон бойової слави наших предків. На класних стендах простежується вся історія українського війська, з часів Київської Русі та до сучасних реактивних винищувачів. Шкільний кабінет, де вивчають «Захист Вітчизни» вважається одним із кращих в області та є базою для проведення освітянських семінарів.

Ствол із кінського протигаза

Весь збройний раритет вчитель з учнями реставрували власними руками із залишків зброї, які люди знаходили та здавали на металобрухт. Так викопаний 5 років тому сусідкою на городі ствол автомата «ППШ» (пістолет-кулемет Шпагіна) став основою для появи макету цієї зброї на стенді шкільного кабінету. Пістолет-кулемет Микола Дрига доробив власноруч. Таким же чином була відтворена відома «трілінійка» двох світових війн – гвинтівка Мосіна, та «СВТ» (самозарядна гвинтівка Токарева). Їхні стволи теж потрапили до металобрухту, як і пістолет «ТТ», і були передані шкільному вчителю. А от станковий кулемет «Максим» – то повністю виготовлена копія, причому, точнісінько у відповідності зі справжнім аналогом, – наголошує Микола Вікторович:

«Ствол зроблений з кінського протигаза, ручки дверні, а от приціл справжній – це випускники привезли з Криму».

Не менш досконалий у своєму виконанні ручний кулемет Дегтярьова, з яким радянські піхотинці відбивали атаки німців та йшли у наступ. Його збирали по частинах – люди принесли диск, ствол та інші деталі.

Зусиллями викладача та учнів у кабінеті є й відтворений німецький кулемет часів Другої світової війни

Траншеї у шкільних коридорах

Така ідея – не вигадка, а реальність. Біля кабінету із «Захисту Вітчизни» Микола Дрига створив героїчний барельєф, а також стенди ветеранів Великої Вітчизняної. З часом він планує доробити макет траншеї та вічний вогонь перед барельєфом. Микола Вікторович говорить, що все робить із будівельних залишків, які віддають, а також допомагає голова сільради Микола Скрильник і місцеві добродії.

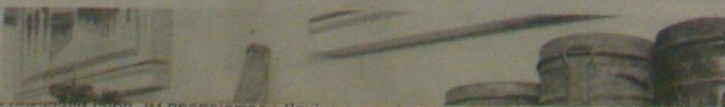
«Максим», «Дігтяр» та батальйонний міномет

та копія ручного протитанкового німецького гранатомета «Панцершрек». Є тут і відомий на всі континенти автомат Калашникова, а ще корпуси ручних гранат та протитанкових мін. І навіть батальйонний міномет, який передали з музею, котрий «наказав довго жити».

Правда війни

Унікальність представленого не просто вражає, вона є вінцем зусиль викладача, який може розповісти не тільки устави та ази військової справи, а повідати правду війни, її історію та історію армій на предметних прикладах.

Учень, провчившись у такому кабінеті, – повідає Микола Вікторович, – не заплутається у питаннях: що таке антигітлерівська коаліція та коли почалася Велика

ВШАНУВАЛИ ВЕТЕРАНІВ АФГАНІСТАНУ

Зустріч воїнів-афганців із старшокласниками Бутенківської ЗОШ відбулася напередодні 15 лютого — Дня виведення радянських військ з Афганістану.

Володимир Балацький, Валерій Бондаренко, Іван Голик, Анатолій Демченко, Віктор Кравчина, Юрій Чумах, Олександр Касьян, Вадим Чумах — кожен у свій час виконував міжнародний обов'язок, проходив службу в Афганістані.

Коли призивалися, де служили, яку військову спеціальність мали, які завдання виконували — про все це розповідали колишні прикордонники, сапери, водії, артилеристи, фельдшери, десантники. Історія кожного гостя звучала молода. А що афганці були не особливо багатослівні, то в учнів і вчителів виникло чимало запитань до них.

— До лав армії ви йшли за часів Радянського Союзу, тоді потужно працювала ідеологічна машина, ви були молодими. Але чи не закрадався таке думка, що відбувається щось не те, що нашім військам зовсім не обов'язково знаходитися і вести бойові дії на території чужої країни? І як ви сьогодні оцінюєте все те, що відбувалося?

— Тоді такі питання не обговорювалися. Ми захищали південні рубежі нашої Батьківщини. Ситуація була така: потрібно — значить потрібно. І якщо глибоко в душі були сумніви навіщо той Афганістан, то накази доводилося виконувати.

— Пам'ятаєте перший бій? Як втамовували свій страх?

— Звичайно, перший раз, коли йдеш в бій, буде згадуватися завжди. Було моторошно, але на той момент не думалося, що хтось по нас стрілятиме, що можна загинути. До всього з часом звикаєш. Ми потім сприймали все так, як і треба. Відчуття страху з'явилось вже ближче до дембеля, коли ти розумієш, що скоро додому і хочеш повернутися живим.

— Як ви там відпочивали? І чи була така можливість?

— Відпочивати майже не було коли. Там ні поїсти, ні помитися не можна було нормально. Відпочивати завжди спека і втома. Але у кожного своя служба, десь було не так напружено, увечері навіть фільми крутили. Була можливість спостерігати за життям людей, подивитися дивитися на гори.

— Як ставилося населення до радянських військ?

— Спершу навіть доброзичливо, коли не було бойових дій, але потім — вороже. Вони мусульмани і вже за цим принципом ми з ними не сходилися. Ми для них невірні, а невірному треба знищити, за це потрапляєш в рай. Тому небезпечними були навіть діти, їх називали «бачи» (дитиня), які чіпляли на нашу бронетехніку магнітні мін.

— Якими були головні принципи ведення бою в Афганістані?

— Діяти в основному за обставинами. Коли навколо свистять кулі, вчешош дуже швидко і швидко дозроставеш. Стандартних ситуацій не було.

— Які вибухові пристрої застосовували?

— Найнебезпечнішою вибуховою була мінна «італійка», пластмасова, з металевим, металевим, наконечником, яку не знайдеш металопілювачем. Були також протичовни, протитанкові мінні. Душмани застосовували вибушки, замасковані в якихось речах. Наприклад, можна було на місцевому базарчику купити кулькову ручку і замаскуватися без пальців.

— Що було на озброєнні радянської армії?

— Бронетехніка, «Урагани» були, міномети, кулемети, дивчесь, хто де служив. У кожного бійця був автомат.

— Чи мало значення фізична підготовка військовиків?

— Коли йдеш вгору і на тобі бронезнаряд, автомат, рюкзак з харчами на три дні, патронники, ще несеши по дві мінні, то все тіло наливається свинцем, літ солдатів тече по тілу, заливає очі — хочеться впасти і нікуди не йти. Але йдеш, десь беруться сили. Озирнешся назад, а за тобою ландшафт тиснується ще довше бійця. Отоді згадували добрим словом школу, як ганяли нас: кроки, ліки, військова підготовка. Подумки скаржили слабкі вчителі, що викладали в нас витривалість, мужність, готували до служби у Збройних Силах.

— Чи залишилися враження про якусь людину? Як змінився світогляд, коли повернулися на Батьківщину?

— Під час служби в Афгані людина провела не всі 100%. Ставало видно хто є хто. Рані були люди, одні — надихали, інші — ні.

Повернувшись додому, найперше, що починаєш усвідомлювати, бувають відчуття на смак дитини, як це, коли мир. Радіє, що не треба більше брати зброю в руки, кулі не свистітимуть, буде спокій.

Володимир Балацький від імені ветеранів Афганістану подякував школярам та педагогам за увагу до колишніх воїнів-інтернаціоналістів і подарував бойову річ — котелок, який був у кожного солдата. Військовий атрибут доповнить колекцію кабінету поштової військової підготовки, яким завідує учитель Володимир Дрига.

Продовжилось вшанування воїнів-афганців у Бутенківській сільській раді, де для них підготували теплі вітання та невеликий патріотичний концерт сільський очільник Микола Скрипник, керівник Аф «Ворокла» Валерій Габовда, завідувач Бережнівським будинком культури Тетяна Пасічна, художній керівник Ігор Кмичка, кін жителі села Ярослав Козар, Андрій Дендєбєр, Марин Ткач, Давид Іванченко, Олександр Пасічний, Здоров'я, сімейного захисту, миру та спокою у спільному домі — Україні — аніма воякам-землякам.

Юлія ГАМАЛЬ. Фото автора.

АВІАБОМБА ДЛЯ... ШКІЛЬНОГО КАБІНЕТУ

Коли депутат обласної ради Геннадій Коваленко вперше побував у Бутенківській ЗОШ I-III ступенів, то, як колишній військовий, був приємно здивований рівнем військово-патріотичного виховання, досвідом роботи викладача предмету «Захист Вітчизни», вчителя-методиста Миколи Дриги та оформлення навчального кабінету, який більше нагадує музей, де зібрані зразки зброї різних часів, військового одягу, обмундирування, спорядження...

Цілком закономірно, що учні Миколи Дриги мають високий рівень знань, постійно є учасниками й переможцями районних і обласних змагань, були включені до складу команди, яка змагалась на всеукраїнському рівні. Досвід викладання предмету «Захист Вітчизни» вивчали не тільки колеги з нашого району, а й вчителі з Решетилівського та Чутівського районів.

Депутат обласної ради Геннадій Коваленко, як і обіцяв, знову побував у Бутенківській школі. І зробив це напередодні Дня педагогічних працівників, тому разом з головою райдержадміністрації Тамілою Шевченко й начальником відділу освіти Наталією Коваль тепло привітали з професійним святом, подякували за професіоналізм, тепло душі й знання, які передають своїм вихованцям.

— З Вашою наукою випускники йдуть у доросле життя, вибирають професії. Місія у вчителя дуже відповідальна й важлива, — сказав Геннадій Борисович. — Відрадно, що велике значення в своїй роботі приділяєте військово-патріотичному вихованню школярів, формуєте характер майбутніх захисників України.

У гостя була ще одна місія: він, коли побачив експозицію кабінету «Захист Вітчизни», пообіцяв доповнити її експонатом, якого на території району точно немає. І слова дотримав. Депутат обласної ради Геннадій Коваленко посприяв тому, щоб з військово-історичного музею 13-ї гвардійської Дніпровсько-Будапештської важкобомбардувальної авіадивізії Бутенківській ЗОШ I-III ступенів було передано корпус навчальної фугасної авіабомби ФАБ250-М-46.

Дарунок депутата прийняли старшокласники, які вивчають предмет «Захист Вітчизни», і зробили з ним знімок.

Н.ПОЛТАВЕЦЬ. Фото Ярослава БОБРИЩЕВА.

4 17 вересня 2016 р. Н

У ЗБІРНІЙ ОБЛАСТІ — ТРОЄ ПРЕДСТАВНИКІВ БУТЕНОК

У Полтаві відбулася обласна спартакіада серед допризовної молоді. Команда Бутенківської ЗОШ захищала честь Кобеляцького району на цих змаганнях у складі Артема Кузьменка, Юрія Шовкопляса, Богдана Кусайка, Олега Плахтія, Олега Юркіна та керівника Миколи Дриги. Наші спортсмени здобули хороші результати на цих змаганнях: I командне місце з підтягування на перекладині, I командне місце у кульовій стрільбі, II командне місце в загальному заліку. У особистому заліку наші спортсмени здобули такі результати: Юрій Шовкопляс - I місце з підтягування на перекладині з результатом - 24 рази, Олег Юркін - II місце з кульової гри з результатом 43 очки з 50, Артем Кузьменко - I місце з кульової гри з результатом 44 очки з 50. Три учасники команди увійшли в збірну області й захищатимуть честь Полтавської області на всеукраїнській спартакіаді, яка відбудеться 20-26 вересня у Львові.

Змагання допризовників виграють бутенківці

13 жовтня у Кобеляцькій ДЮСШ відбулася районна спартакіада допризовної молоді загальноосвітніх шкіл району. Спортивні змагання були присвячені Дню захисника України.

Спартакіада розпочалась із урочистого відкриття, яке провели голова райдержадміністрації Таміла Шевченко та голова райради Володимир Кішінський. Вони вручили демобілізованим військовим медалі. Пам'ятним нагрудним знаком «93-я окрема механізована гвардійська бригада» були нагороджені (посмертно) Юрій Сітьєв і Володимир Вільковський. Присутні хвилиною мовчання вшанували пам'ять земляків, які загинули на сході України.

На завершення урочистостей депутат обласної ради Микола Жук привітав молодь зі святом та подарував пневматичну рушницю.

У спартакіаді взяли участь дев'ять загальноосвітніх шкіл району. Програма змагань включала в себе строеву підготовку, підтягування, збір-розбір автомата Калашникова та спорядження магазину.

За рішенням суддів, перше місце здобули учні Бутенківської ЗОШ, друге — Іванівської, а третє — Дашківської. Команди-переможці отримали кубки, дипломи та цінні подарунки.

Наш кор.

Школярі зустрілися з учасником АТО

У гості до учнів 10-11-х класів завітав Андрій Мартинець, який у зоні проведення антитерористичної операції виконував обов'язки санінструктора.

Потрібно відзначити, що такому предмету як «Захист Вітчизни» у Бутенківській школі приділяється дуже багато уваги. Не в останню чергу це є заслугою викладача цієї навчальної дисципліни Миколи Дриги. Микола Вікторович, готуючи майбутніх призовників, намагається, щоб вони засвоїли перші ази військової підготовки максимально ефективно, а для цього використовує різноманітні інноваційні методи. Досить часто гостями дітей бувають люди військових професій і навіть ті, хто застосовував свої знання на практиці, тобто, брав безпосередню участь у бойових діях. Микола Драга добре розуміє, що реальність досить часто кардинально відрізняється від теорії. І саме тому уроки разом із ним проводять військові професіонали, люди, які побували в боях, у тому числі і учасники антитерористичної операції на Донбасі.

Днями у школу завітав житель Кобеляк Андрій Мартинець. Він є учасником АТО. Зараз працює інструктором у навчальному центрі тактичної медицини. Цей молодий чоловік володіє величезним багажем теоретичних і практичних знань у царині надання невідкладної допомоги в умовах бойових дій. Він розповів учням про те, які медичні препарати застосовуються при наданні допомоги при пораненнях, як накладати пов'язки і шини, як транспортувати пораненого у безпечне місце, як діяти при тому чи іншому виді поранень.

Фото на згадку

Крім того, Андрій продемонстрував школярам вміст сучасної аптечки, котра відповідає стандартам НАТО. Важить така справжня переносна медамбулаторія аж 42 кілограми.

Звичайно ж, така ґрунтовна розповідь дуже зацікавила дітей. Було багато запитань, у тому числі і про бойові дії на сході. Прощаючись, Андрій Мартинець подарував школі спорядження санінструктора, а також близько тридцяти різних медичних препаратів. Старшокласники віддячили квітами та книжкою про події в АТО.

У планах вчителя Миколи Дриги подальша організація подібних цікавих зустрічей як для школярів, так для колег-педагогів.

Григорій ЖУРАВЕЛЬ,
директор Бутенківської ЗОШ

www.eko.in.ua

Отак ми ярмаркували!

Кожен другий тиждень лютого в Бутенківській загальноосвітній школі І-ІІІ ступенів знаменується традиційним благодійним ярмарком для допомоги військовим АТО, який уже третій рік поспіль проходить за ініціативи директора Григорія Журавля.

7 лютого ярмаркували учні 1-4 класів. На столах були розкладені солодкі піржки, тости, тістечка, різноманітні бутерброди, картопля з м'ясом, плов та багато інших смаколиків. Коридорами школи не можна було протиснутися. Відвідати захід прийшло багато гостей: батьки, бабуся та дідуся учнів, працівники сільської ради, амбулаторії сімейної медицини та багато жителів села, бо ярмарок був проанонсований широкою промоакцією на вулицях Бутенків, Бережнівки та мікрорайону Стрюки. Налеплених солодощів вистачило всього на сорок хвилин. За цей короткий час усе було розкуплено. А щасливі діти пішли рахувати виручені кошти і хвалитися своїми успіхами перед учителями і батьками.

9 лютого естафету перейняли учні 5-11-х класів. Цього дня у спортивному залі вирував справжній Сорочинський ярмарок по-бутенківськи. Тут грала на сопілці Дар'я Журавель (6-Б клас), на гітарі — Артем Кузьменко (11-Б клас), на баяні — Дмитро Канівцев (11-А клас), показував майстер-клас юний фокусник Віталій Мокрий (9 клас). А на ярмаркових столах можна було поласувати всім,

чим душа бажає: цукерками, «наполеонами», медовиками, варениками з різними начинками, біляшами, смаженою картоплею, натуральними соками, яблуками, справжньою італійською кавою і багато дечим смачним, домашнім, зробленим з любов'ю для однокласників, батьків, вчителів та і для самих себе.

Спільними зусиллями батьків, вчителів, учнів було зібрано 17916 гривень. Наступного дня нас чекав другий етап заходу — зустріч з кобеляцькими волонтерами Тетяною Вільковою, Наталією Гук та Іваном Харченком.

Ці люди, які вже три роки, не шкодуючи свого часу і сил, допомагають нашим землякам і двічі на місяць возять на схід усе необхідне від Кобеляцької громади, розповіли школярам про ті хвилюючі моменти зустрічі на передовій із мужніми чоловіками, які не злякалися, а пішли захищати Батьківщину зі зброєю в руках. Про їхні слізи радості на щок, коли вони зустрічаються з уже зріднілими обличчями волонтерів, про посмішки на обличчях від листів та малюнків малечі, які вони привозять на передову. Наші гості повідомили, що вже 12 лютого, у переддень Дня Святого Валентина, вони вирушають у свою чергову подорож на схід. Волонтери відвідають блокпости, де несуть службу наші земляки. Вони побувають у Новоасі — Гранітному — під Широкиним — Талаківкою — Новосоловою — Новоалексєєвкою — Новоянисоллою — Новотроїцьким — Кураховим. На кожному блокпосту залишать подарунки, які придбали на кошти школярів. А на виручені 12 100 гривень були закуплені 200 метрів електрошнура, 300 метрів плівки для обладнання блокпостів та бліндажів, 2 бензопилки, 2 сокири, 1 колун, 10 гігієнічних комплектів, які складаються з шампуню, рідкого мила, крему для бритья, одноразових станків, туалетного паперу. Ще одна маленька деталь наших подарунків — це листи та малюнки, написані бутенківськими дітьми, які бережно вкладає в кожний комплект із найкращими побажаннями якомога скоріше повернутися додому цілими і неушкодженими. Наші гості поїхали робити свою благодійну справу: нести радість героям, які захищають країну зі зброєю в руках. А наступна зустріч з волонтерами відбудеться у березні, коли ми зустрінемося уже з подарунками до першого весняного свята, які будуть куплені за кошти, що залишилися.

А на останок хочеться сказати, що ми маємо робити все можливе, щоб підтримати тих людей, які героїчно захищають сьогодні нашу країну і кожного з нас. Будь-яка посильна допомога (фінансова, моральна чи матеріальна) — це маленький внесок у те, аби наші герої вижили, щоб повернутися до рідних домівок живими-здоровими. Крім того, такі справи згуртовують нас, роблять сильнішими. Разом ми можемо здолати будь-яку біду.

Ми щиро вдячні усьому шкільній громаді, батькам і вчителям, організаторам та ідейним натхненникам за небайдужість до потреб військових, які ціною власного життя і здоров'я оберігають спокій решти України.

Віра КАЛЮЖНА, заступник директора з виховної роботи

Сорочинський ярмарок по-бутенківськи

